

MIETZ

DOMSTOLENS DOM
den 27 april 1999 *

I mål C-99/96,

angående en begäran enligt protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av konventionen av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, från Bundesgerichtshof (Tyskland), att domstolen skall meddela ett förhandsavgörande i det vid den nationella domstolen anhängiga målet mellan

Hans-Hermann Mietz

och

Intership Yachting Sneek BV,

angående tolkningen av artikel 13 första stycket 1 och 3, artiklarna 24 och 28 andra stycket samt artikel 34 andra stycket i 1968 års Brysselkonvention av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands tillträde (EGT L 304,

* Rättegångspråk: tyska.

s. 1, och i dess ändrade lydelse, s. 77; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 14) och enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 26),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G. C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena P. J. G. Kapteyn, J.-P. Puissochet, G. Hirsch och P. Jann samt domarna G. F. Mancini, J. C. Moitinho de Almeida, C. Gulmann, J. L. Murray, D. A. O. Edward (referent), H. Ragnemalm, L. Sevón och M. Wathelet,

generaladvokat: P. Léger,
justitiesekreterare: byrådirektören L. Hewlett,

med beaktande av de skriftliga yttranden som har inkommit från:

- Tysklands regering, genom Jörg Pirrung, Ministerialrat, förbundsjustitieministeriet, i egenskap av ombud,
- Förenade kungarikets regering, genom Stephanie Ridley, Treasury Solicitor's Department, i egenskap av ombud, biträdd av David Lloyd Jones, barrister,
- Europeiska gemenskapernas kommission, genom Ulrich Wölker, rättstjänsten, i egenskap av ombud, biträdd av advokaterna Hans-Jürgen Rabe och Georg M. Berrisch, Bryssel,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att muntliga yttranden har avgivits vid sammanträdet den 9 juli 1997 av: Förenade kungarikets regering, företrädd av David Lloyd Jones, och kommissionen, företrädd av advokaten Marco Nuñez-Müller, Bryssel,

och efter att den 8 oktober 1997 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

- 1 Bundesgerichtshof har, genom beslut av den 29 februari 1996 som inkom till domstolen den 26 mars samma år, med stöd av protokollet av den 3 juni 1971 om domstolens tolkning av 1968 års Brysselkonvention av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område, ställt fyra frågor om tolkningen av artikel 13 första stycket 1 och 3, artiklarna 24 och 28 andra stycket samt artikel 34 andra stycket i den ovannämnda konventionen av den 27 september 1968 (EGT L 299, 1972, s. 32; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 30), i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om Konungariket Danmarks, Irlands och Förenade konungariket Storbritannien och Nordirlands tillträde (EGT L 304, s. 1, och i dess ändrade lydelse, s. 77; svensk utgåva, C 15, 1997, s. 14) och enligt konventionen av den 25 oktober 1982 om Republiken Greklands tillträde (EGT L 388, s. 1, svensk utgåva, C 15, 1997, s. 26, nedan kallad konventionen).
- 2 Frågorna har uppkommit med anledning av att en ansökan om exekvatur ingivits till tyska domstol i syfte att i Tyskland erhålla exekvatur av en dom som meddelats

den 12 maj 1993 (nedan kallad den nederländska domen) av ordföranden för Arrondissementrechtbank te Leeuwarden (Nederländerna) (nedan kallad domstolen i ursprungsstaten) i ett kontradiktoriskt interimistiskt förfarande (så kallat kort geding) mellan Intership Yachting Sneek BV (nedan kallat Intership Yachting), ett aktiebolag med säte i Sneek (Nederländerna), och Hans-Hermann Mietz, bosatt i Lüchow (Tyskland).

- 3 Enligt konventionens systematik skall, enligt den allmänna regeln om domstols behörighet i artikel 2 första stycket, talan mot den som har hemvist i en konventionsstat väckas vid domstol i den staten, oberoende av i vilken stat han har medborgarskap.
- 4 I artikel 3 första stycket i konventionen föreskrivs att talan mot den som har hemvist i en konventionsstat får väckas vid domstol i en annan konventionsstat endast med stöd av bestämmelserna i avsnitt 2—6 i avdelning II, det vill säga artiklarna 5—18 i konventionen.
- 5 Artiklarna 13 och 14 ingår i avsnitt 4 som har rubriken ”Behörighet vid konsumenttvister” och som ingår i avdelning II i konventionen. I artikel 13 första stycket föreskrivs följande:

”I tvister som gäller avtal som har ingåtts av en person för ändamål som kan anses ligga utanför hans affärsverksamhet eller yrkesverksamhet, i det följande kallad konsumenten, gäller i fråga om behörigheten — om inte annat följer av föreskrifterna i artikel 4 och artikel 5.5 — bestämmelserna i detta avsnitt, om det gäller

1. köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster, eller

2. lån som skall återbetalas i särskilda poster eller någon annan form av kredit om lånet eller krediten var avsedd att finansiera köp av varor, eller

3. andra avtal om leverans av varor eller utförande av tjänster, om

a) avtalet föregicks av ett särskilt anbud riktat till konsumenten i den konventionsstat där han har hemvist, eller annonsering där, och

b) konsumenten vidtog de för avtalets ingående nödvändiga åtgärderna i den staten.”

6 I artikel 14 andra stycket i konventionen föreskrivs följande:

”Talan mot en konsument får av den andra avtalsparten väckas endast vid domstolarna i den konventionsstat där konsumenten har hemvist.”

7 Därtill föreskrivs följande i artikel 24 i avsnitt 9 i avdelning II i konventionen, genom vilken särskilt interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, regleras:

”Interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i en konventionsstat, får begäras hos domstolarna i den staten, även om domstol i en annan konventionsstat är behörig att pröva målet i sak enligt denna konvention.”

- 8 Bestämmelser om erkännande och verkställighet av sådana domar återfinns i avdelning III i konventionen. Artikel 28 i avsnitt 1 har rubriken "Erkännande" och föreskriver följande:

"En dom skall vidare inte erkännas om den strider mot bestämmelserna i avsnitt 3, 4 och 5 i avdelning II, och inte heller i de fall som avses i artikel 59.

Vid den behörighetsprövning som åsyftas i föregående stycke är den domstol eller myndighet som prövar frågan om erkännande bunden av de faktiska omständigheter som domstolen i ursprungsstaten har grundat sin behörighet på.

Domstolens behörighet i ursprungsstaten får inte omprövas på andra grunder än som avses i första stycket; behörighetsreglerna omfattas inte av de i artikel 27.1 åsyftade grunderna för rättsordningen."

- 9 I artikel 29 i samma avsnitt i konventionen föreskrivs följande:

"En utländsk dom får aldrig omprövas i sak."

- 10 Artikel 34 andra och tredje stycket i avsnitt 2 i avdelning III, som har rubriken "Verkställighet", har följande lydelse:

"Ansökningen får avslås endast på någon av de i artiklarna 27 och 28 angivna grunderna.

Den utländska domen får aldrig omprövas i sak."

- 11 Hans-Hermann Mietz och Intership Yachting har skriftligen ingått ett "köpeavtal" om en båt av märket Intership, modell 1150 G, med vissa förändringar. Hans-Hermann Mietz skulle som motprestation betala ett belopp om 250 000 DM i fem delbetalningar.

- 12 Då Hans-Hermann Mietz inte uppfyllde sin betalningsskyldighet erhöll Intership Yachting en dom i nederländsk domstol enligt vilken Hans-Hermann Mietz förpliktades att till Intership Yachting utge ett belopp om 143 750 DM inklusive ränta. Domen utgjorde en preliminär exekutionstitel.

- 13 Den 29 oktober 1993 biföll Landgericht Lüneburg (Tyskland) Intership Yachtings ansökan om verkställighet av den nederländska domen och beviljade exekvatur.

- 14 Hans-Hermann Mietz överklagade beslutet om att bevilja exekvatur till behörig Oberlandesgericht. Han gjorde gällande att Intership Yachting och han själv hade kommit överens om alla detaljer kring beställningen av båten i fråga, vilken var avsedd för hans personliga bruk, vid båtmässan (Bootsmesse) i Düsseldorf (Tysk-

land) och att de då de träffades hos Sneek en vecka senare endast hade undertecknat avtalet och att han då hade betalat den överenskomna handpenningen om 40 000 DM. Av detta har han dragit slutsatsen att det enligt artikel 14 andra stycket i konventionen endast är domstolarna i den konventionsstat där gäldenären har hemvist, i detta fall Tyskland, som är behöriga.

- 15 Oberlandesgericht ogillade denna invändning och Hans-Hermann Mietz förde då talan om revision vid Bundesgerichtshof.

- 16 Bundesgerichtshof anser att erkännande och verkställighet av den nederländska domen enligt artikel 28 första stycket i konventionen endast kan vägras om Hans-Hermann Mietz med framgång kan åberopa behörighetsreglerna för avtal som ingåtts med konsumenter i artiklarna 13 och 14 i konventionen.

- 17 Bundesgerichtshof har i samband härmed anfört olika definitioner som medlemsstaterna givit begreppen köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster (Kauf beweglicher Sachen auf Teilzahlung) och avtal om leverans av varor eller utförande av tjänster (Lieferung beweglicher Sachen), vilka förekommer i artikel 13 första stycket 1 och 3 i konventionen.

- 18 Bundesgerichtshof har vidare anfört att den nederländska domen inte innehåller någon uppgift om var de förberedande åtgärderna för avtalet har vidtagits, varför det är omöjligt att på denna grund avgöra om domstolen i ursprungsstaten har åsidosatt artikel 13 första stycket 3 i konventionen, enligt vilken det ankommer endast på domstolarna i den stat där konsumenten har hemvist att avgöra tvister om avtal om utförande av tjänster eller köp av varor när vissa förberedande åtgärder har vidtagits i denna stat. Hans-Hermann Mietz har i sina överklaganden gjort gällande att borgenären gjorde reklam för försäljningen vid en särskild mässa i Tyskland och att avtalet ingicks muntligt under mässan. Bundesgerichtshof frågar sig

emellertid om den kan beakta detta nya argument från Hans-Hermann Mietz sida, eftersom artikel 28 andra stycket i konventionen hindrar en omprövning i sak.

19 Bundesgerichtshof undrar om domstolen i ursprungsstaten, för det fall Hans-Hermann Mietz med framgång kunde åberopa behörighetsreglerna för avtal som ingås av konsumenter, inte med rätta hade kunnat frångå dessa med stöd av artikel 24 i konventionen, varför artiklarna 13 och 14 i konventionen således inte hindrar ett erkännande av den nederländska domen.

20 Bundesgerichtshof beslutade därför att förklara målet vilande och ställde följande tolkningsfrågor till domstolen:

”1. Är det fråga om ett köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster i enlighet med artikel 13 första stycket 1 i konventionen av den 27 september 1986 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttens område (nedan kallad Brysselkonventionen) när en part, enligt en handling som parterna benämnt 'köpeavtal', åtar sig att bygga och leverera en viss typ av motoryacht med nio specificerade förändringar, mot betalning av 250 000 DM som skall erläggas i fem delbetalningar?

Om den första frågan besvaras nekande:

2. Är det avtal som avses i första frågan ett avtal om leverans av varor enligt artikel 13 första stycket 3 i Brysselkonventionen?

3. Skall, enligt artikel 34 andra stycket och artikel 28 andra stycket i Brysselkonventionen, även sådana nya omständigheter beaktas som gäldenären åberopar till stöd för att domstolen i ursprungsstaten har åsidosatt bestämmelserna i avdelning II avsnitt 4 i nämnda konvention?

Om antingen den första eller den andra och den tredje frågan besvaras jakande:

4. Är en dom om fullgörelse av en avtalsenlig motprestation som meddelas i ett förenklat förfarande enligt artiklarna 289—297 i den nederländska civilprocesslagen en sådan interimistisk åtgärd som avses i artikel 24 i Brysselkonventionen?”

- 21 Inledningsvis skall den första och den andra frågan, som bör prövas tillsammans, besvaras. Därefter behandlas den fjärde frågan och slutligen den tredje frågan.

Den första och den andra frågan

- 22 För att klargöra den första och den andra frågans räckvidd erinrar domstolen om att målet vid den nationella domstolen rör ett avtal mellan två parter, av parterna själva benämnt ”köpeavtal” och som avser byggande av en yacht i enlighet med en standardmodell, men med vissa förändringar. Den ena avtalsparten har åtagit sig att tillverka yachten och att låta äganderätten till denna övergå på den andra avtalsparten, som i gengäld har åtagit sig att erlægga köpeskillingen i flera, särskilda poster. Av beslutet om hänskjutande framgår att den sista posten skulle erläggas vid provturen, det vill säga innan besittningsrätten till yachten definitivt övergick på den andra avtalsparten.

- 23 Med hänsyn till vissa påståenden om att en inregistrerad båt skulle vara jämförbar med fast egendom, förtydligar domstolen att det av beslutet om hänskjutande framgår att, oberoende av huruvida det omtvistade avtalet skall anses vara ett avtal om utförande av tjänster eller leverans av varor, yachten i fråga under alla förhållanden skall anses vara en vara i den mening som avses i konventionen.
- 24 Detta är bakgrunden till den nationella domstolens första fråga, med vilken huvudsakligen avses om begreppet köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster i den mening som avses i artikel 13 första stycket 1 i konventionen skall anses omfatta ett avtal enligt vilket
- den ena avtalsparten skall tillverka en vara enligt en standardmodell med vissa förändringar,
 - den ena avtalsparten har förbundit sig att låta äganderätten till varan övergå på den andra avtalsparten, som i gengäld har åtagit sig att erlægga köpeskillingen i flera poster, och
 - den sista posten skall erläggas innan besittningsrätten till varan definitivt övergår på den andra avtalsparten.

För det fall frågan besvaras nekande önskar den nationella domstolen genom sin andra fråga veta om ett sådant avtal skall anses utgöra ett avtal om leverans av varor i den mening som avses i artikel 13 första stycket 3 i konventionen.

- 25 Domstolen framhåller att den inte har ombetts uttala sig om huruvida en person som befinner sig i samma situation som Hans-Hermann Mietz uppfyller övriga villkor i artikel 13 i konventionen för att anses vara konsument i den mening som avses i samma bestämmelse.
- 26 Enligt fast rättspraxis skall de begrepp som används i artiklarna 13 och 14 i konventionen tolkas självständigt, huvudsakligen med hänvisning till konventionens system och syften (se bland annat dom av den 21 juni 1978 i mål 150/77, Bertrand, REG 1978, s. 1431, punkterna 14—16 och 19, av den 19 januari 1993 i mål C-89/91, Shearson Lehman Hutton, REG 1993, s. I-139, punkt 13, och av den 3 juli 1997 i mål C-269/95, Benincasa, REG 1997, s. I-3767, punkt 12).
- 27 Inte heller skall de bestämmelser om behörighet som skall tillämpas vid undantag från huvudregeln, såsom bestämmelserna i artiklarna 13 och 14, ges en tolkning som går utöver de fall som avses i konventionen (se domarna i de ovannämnda målen Bertrand, punkt 17, Shearson Lehman Hutton, punkterna 14—16, och Benincasa, punkterna 13 och 14).
- 28 I punkt 20 i domen i det ovannämnda målet Bertrand fastslår domstolen att begreppet köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster skall förstås så, att det avser en transaktion där köpeskillingen erläggs i flera delbetalningar eller är förbunden med ett avtal om finansiering.
- 29 Det är riktigt att ett sådant avtal som det som beskrivs i punkt 22 i denna dom utgör en transaktion där köpeskillingen erläggs i flera delbetalningar, varför ett sådant avtal kan anses utgöra ett köpeavtal enligt vilket besittnings- och äganderätten inte övergår förrän hela den överenskomna köpeskillingen har erlagts.

- 30 Ett sådant avtal kan emellertid likväl inte anses utgöra "köp av varor där betalningen skall erläggas i särskilda poster" i den mening som avses i artikel 13 första stycket 1 i konventionen.
- 31 Det framgår av själva lydelsen av konventionen, särskilt av uttrycket "instalment credit terms" i den engelska versionen, att artikel 13 första stycket 1 enbart avser skydd av köparen då säljaren har beviljat honom kredit, det vill säga då säljaren har låtit besittningsrätten till den aktuella varan övergå på köparen innan denne erlagt hela köpeskillingen. I det fallet kan köparen vid avtalets ingående få en felaktig uppfattning om hur stort belopp han verkligen är skyldig, och han bär risken för att varan går förlorad medan han likväl är tvungen att erlägga resterande poster. Så är däremot inte fallet då hela köpeskillingen skall erläggas innan besittningsrätten övergår. När hela köpeskillingen kan indrivras innan besittningsrätten till varan har övergått på köparen, kan denne inte åtnjuta det särskilda skydd som avses i artikel 13 första stycket i konventionen endast på grund av att han givits möjlighet att erlägga köpeskillingen i flera poster.
- 32 Vad beträffar den andra frågan framhåller domstolen däremot att den nationella domstolen endast frågar EG-domstolen huruvida ett avtal som det ifrågavarande skall anses utgöra ett avtal om leverans av varor i den mening som avses i artikel 13 första stycket 3 i konventionen. Det råder ingen tvekan om att ett sådant avtal skall anses utgöra ett avtal om antingen utförande av tjänster eller leverans av varor. Det är emellertid inte nödvändigt i detta mål att avgöra om det konkret är fråga om utförande av tjänster eller leverans av varor.

33 Den första och den andra frågan skall således besvaras så, att artikel 13 första stycket 1 i konventionen skall tolkas så, att den inte är tillämplig på ett avtal mellan två parter, vilket är utformat på följande sätt:

- den ena avtalsparten skall tillverka en vara enligt en standardmodell med vissa förändringar,
- den ena avtalsparten har förbundit sig att låta äganderätten till varan övergå på den andra avtalsparten, som i gengäld har åtagit sig att erlægga köpeskillingen i flera poster, och
- den sista posten skall erläggas innan besittningsrätten till varan definitivt övergår på den andra avtalsparten.

Det saknar i detta sammanhang betydelse om avtalsparterna har benämnt sitt avtal ”köpeavtal”. Däremot skall ett avtal som är utformat på ovannämnda sätt anses utgöra ett avtal om utförande av tjänster eller leverans av varor i den mening som avses i artikel 13 första stycket 3 i konventionen. Det ankommer på den nationella domstolen att i förekommande fall avgöra om det konkret är fråga om utförande av tjänster eller leverans av varor.

Den fjärde frågan

34 Inledningsvis förtydligar domstolen att artiklarna 289—297 i den nederländska rättegångsbalken avser ett särskilt förfarande, benämnt ”kort geding”, genom vilket

ordföranden för Arrondissementsrechtbank kan besluta om åtgärder för verkställighet ”i samtliga mål som, med beaktande av parternas intressen, fordrar omedelbara åtgärder till följd av ett behov av skyndsamhet” (artikel 289.1).

- 35 Enligt artikel 292 i den nederländska rättegångsbalken ”skall ett interimistiskt beslut inte påverka det slutliga avgörandet av målet i sak”. Ett kort geding-förfarande kan genomföras utan att det är nödvändigt att inleda ett förfarande för att avgöra målet i sak vid behörig domstol. Ordföranden för Arrondissementsrechtbank kan emellertid hänskjuta målet till ordinär handläggning (artikel 291).
- 36 För att vara behörig att besluta i ett kort geding-förfarande måste ordföranden för Arrondissementsrechtbank iakttä de behörighetsregler som uppställs i nederländsk rätt.
- 37 Enligt artikel 289 i den nederländska rättegångsbalken kan ett kort geding-förfarande inledas med mycket kort varsel, och enligt artikel 295 skall överklagande inges inom två veckor vid äventyr av avvisning.
- 38 Under dessa förhållanden fastslår domstolen att kort geding är ett sådant förfarande som avses i artikel 24 i konventionen, enligt vilken en domstol får vidta sådana interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, som kan vidtas enligt lagen i den staten, även om den enligt konventionen inte är behörig att pröva målet i sak.
- 39 Den nationella domstolens fjärde fråga skall således anses avse huruvida en dom i vilken en avtalspart förpliktas utge en avtalsenlig motprestation, vilken meddelas

efter ett så kallat kort geding, utgör en interimistisk åtgärd som kan beviljas med stöd av den behörighetsregel som föreskrivs i artikel 24 i konventionen.

- 40 Domstolen framhåller att den domstol som har att besluta om ansökan om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder inte nödvändigtvis behöver stödja sig på artikel 24 i konventionen, då den under alla omständigheter är behörig att avgöra målet i sak enligt artiklarna 2 och 5—18 i konventionen (se i detta hänseende dom av den 17 november 1998 i mål C-391/95, Van Uden, REG 1998, s. I-7091, punkt 19).
- 41 I detta sammanhang fastslår domstolen i punkt 22 i det ovannämnda målet Van Uden, att en domstol som är behörig att pröva målet i sak i enlighet med behörighetsreglerna i konventionen även är behörig att besluta om interimistiska åtgärder, däribland säkerhetsåtgärder, utan att denna behörighet är underkastad andra villkor.
- 42 Vad däremot beträffar en dom som meddelats enbart med stöd av behörighetsreglerna i artikel 24 i konventionen, i vilken en avtalspart förpliktas att provisoriskt utge en avtalsenlig motprestation, fastslog domstolen i det ovannämnda målet Van Uden att en sådan dom inte utgör en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikeln, med mindre återbetalning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs endast avser viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller kommer att finnas inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingivits.
- 43 Den fjärde frågan skall således besvaras så, att en dom i vilken en avtalspart förpliktas att provisoriskt utge en avtalsenlig motprestation, vilken meddelas efter ett sådant förfarande som föreskrivs i artiklarna 289—297 i den nederländska rättegångsbalken av en domstol som enligt konventionen saknar behörighet att avgöra målet i sak, inte utgör en interimistisk åtgärd som kan beviljas med stöd av den behörighetsregel som föreskrivs i artikel 24 i konventionen med mindre återbetal-

ning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs endast avser viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller kommer att finnas sig inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingivits.

Den tredje frågan

- 44 Genom denna fråga önskar den nationella domstolen huvudsakligen få besked om huruvida den domstol där ansökan om interimistiskt förfarande ingivits, i samband med det exekvaturförfarande som föreskrivs i avdelning III i konventionen, kan beakta nya omständigheter som en part anfört för att visa att ett avtal, såsom det som beskrivs i punkt 22 i denna dom, uppfyller villkoren i artikel 13 första stycket 3 a och b i konventionen.
- 45 Domstolen påpekar emellertid att även om Hans-Hermann Mietz tilläts visa att han borde ha ansetts vara konsument i den mening som avses i artikel 13 i konventionen, hade domstolen i ursprungsstaten ändå kunnat vara behörig att besluta om interimistiska åtgärder.
- 46 I artikel 24 i konventionen föreskrivs uttryckligen att en domstol är behörig enligt lagen i den staten att bifalla en ansökan om sådana åtgärder, även om den saknar behörighet att avgöra målet i sak. Denna behörighet skall utövas inom de gränser som föreskrivs i artikel 24 i konventionen, särskilt vad avser beslut om att förplikta en part att provisoriskt utge en avtalsenlig motprestation, vilka inte är tillämpliga då domstolen är behörig att avgöra målet i sak (se i detta hänseende domen i det ovannämnda målet Van Uden, punkt 19).

- 47 Det skall emellertid säkerställas att verkställigheten, i den stat där den domstol där ansökan om interimistiska åtgärder ingivits är belägen, av interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder som påstås grundas på behörighetsreglerna i artikel 24 i konventionen, men som går utöver denna behörighet, inte leder till att de grundläggande behörighetsreglerna i artiklarna 2 och 5—18 i konventionen kringgås (se i detta hänseende dom i det ovan nämnda målet Van Uden, punkt 46).
- 48 Därefter påpekar domstolen att även om domstolen i ursprungsstaten i det aktuella målet endast har beslutat om en enda åtgärd — nämligen att en part provisoriskt skall utge en avtalsenlig motprestation — kan det i andra situationer förekomma att domstolen i ursprungsstaten beslutar om flera åtgärder av vilka vissa skall anses utgöra interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder i den mening som avses i artikel 24 i konventionen, medan andra går utöver tillämpningsområdet för samma bestämmelse.
- 49 Den fråga som den domstol där ansökan om interimistiska åtgärder ingivits har att ställa sig rör således inte behörigheten som sådan för domstolen i ursprungsstaten, utan snarare de gränser som gäller för möjligheten att ansöka om exekvatur av ett beslut som meddelats under utövandet av den behörighet som föreskrivs i artikel 24. Denna behörighet utgör enligt konventionens systematik en särskild ordning (se i detta hänseende dom av den 21 maj 1980 i mål 125/79, Denilauler, REG 1980, s. 1553, punkt 15, svensk specialutgåva, volym 5, s. 197, och domen i det ovan nämnda målet Van Uden, punkt 42).
- 50 Avslutningsvis framhåller domstolen att det i målet vid den nationella domstolen inte är fråga om vare sig ett fall i vilket domstolen i ursprungsstaten uttryckligen har motiverat sin behörighet att förplikta en part att provisoriskt utge en avtalsenlig motprestation genom att åberopa sin behörighet enligt konventionen att avgöra målet i sak eller ett fall i vilket det av beslutets lydelse klart framgår att domstolen hade denna behörighet, vilket bland annat vore fallet om det klart framgick av beslutet att svaranden hade hemvist i den konventionsstat där domstolen i ursprungsstaten var belägen och inget fall av exklusiv behörighet enligt artikel 16 i konventionen var tillämpligt.

- 51 I dessa fall skulle endast bestämmelserna i artikel 27 och, i förekommande fall, artikel 28 första stycket i konventionen kunna hindra erkännande och exekvatur av ett av domstolen i ursprungsstaten meddelat beslut.
- 52 Domstolen påpekar dock i detta sammanhang att, tvärtemot vad den brittiska regeringen och kommissionen har gjort gällande, det faktum att svaranden går i svaromål i ett förenklat förfarande inför domstolen i ursprungsstaten, vilket syftar till att bevilja interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder för det fall det föreligger skyndsamhet och som inte förekommer prövningen av målet i sak, inte i sig är tillräckligt för att denna domstol enligt artikel 18 i konventionen skall anses ha obegränsad behörighet att besluta om interimistiska åtgärder eller säkerhetsåtgärder som den anser lämpliga, som om den enligt konventionen vore behörig att avgöra målet i sak.
- 53 Till skillnad från de fall som anges ovan har den nederländska dom som är föremål för ansökan om exekvatur i det aktuella fallet följande kännetecken:
- den har meddelats efter ett förfarande som till sin beskaffenhet inte är ett förfarande för sakprövning utan ett förfarande för skyndsamt behandling av ansökan om interimistiska åtgärder,
 - svaranden hade inte hemvist i den konventionsstat där domstolen i ursprungsstaten var belägen, och det framgår inte av den nederländska domen att denna på andra grunder enligt konventionen var behörig att avgöra målet i sak,
 - domen innehåller inga skäl för att domstolen i ursprungsstaten skulle vara behörig att avgöra målet i sak,

och

— domen begränsar sig till att förplikta en part att utge avtalsenlig motprestation, utan att återbetalning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs avser endast viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller torde finnas sig inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingivits.

54 Det framgår således av svaret på den fjärde tolkningsfrågan att även om domstolen i ursprungsstaten i sitt avgörande uttryckligen hade angivit att den grundat sin behörighet på nationell rätt och på artikel 24 i konventionen, borde den domstol där ansökan om interimistiska åtgärder ingivits ha dragit slutsatsen att den begärda åtgärden — ett ovillkorligt och provisoriskt utgivande av en avtalsenlig motprestation — inte var en interimistisk åtgärd eller säkerhetsåtgärd i den mening som avses i denna artikel, och att den således inte kunde vara föremål för exekvatur enligt avdelning III i konventionen.

55 Vad beträffar den omständigheten att domstolen i ursprungsstaten inte har uttalat sig om grunden för sin behörighet, fordras det för att inte konventionens bestämmelser skall kringgå (beträffande detta se punkt 47 i denna dom) att dess avgörande förstås så, att den har grundat sin behörighet att besluta om interimistiska åtgärder på nationella bestämmelser om interimistiska åtgärder och inte på behörighet att avgöra målet slutligt enligt konventionen.

56 Av detta följer att den domstol där ansökan om interimistiska åtgärder ingivits, i ett sådant fall som beskrivs i punkt 53 i denna dom, skulle ha dragit slutsatsen att den yrkade åtgärden inte är en interimistisk åtgärd i den mening som avses i artikel 24, och därför inte skulle kunna bli föremål för exekvatur enligt bestämmelserna i avdelning III i konventionen.

- 57 Det är följaktligen inte nödvändigt för den domstol där ansökan om interimistiska åtgärder ingivits att pröva huruvida, och under vilka förutsättningar, den skulle kunna beakta nya omständigheter i samband med en eventuell tillämpning av artikel 28 andra stycket i konventionen.
- 58 Av det anförda följer att det saknas skäl för domstolen att besvara den tredje tolkningsfrågan.

Rättegångskostnader

- 59 De kostnader som har förorsakats den tyska och den brittiska regeringen samt kommissionen, vilka har inkommit med yttranden till domstolen, är inte ersättningsgilla. Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i målet vid den nationella domstolen utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den nationella domstolen att besluta om rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

— angående de frågor som genom beslut av den 29 februari 1996 har ställts av Bundesgerichtshof — följande dom:

- 1) Artikel 13 första stycket 1 i 1968 års Brysselkonvention av den 27 september 1968 om domstols behörighet och om verkställighet av domar på privaträttsens område i dess lydelse enligt konventionen av den 9 oktober 1978 om

- 2) En dom i vilken en avtalspart förpliktas att provisoriskt utge en avtalsenlig motprestation, vilken meddelas efter ett sådant förfarande som föreskrivs i artiklarna 289—297 i den nederländska rättegångsbalken av en domstol som enligt konventionen saknar behörighet att avgöra målet i sak, utgör inte en interimistisk åtgärd som kan beviljas med stöd av den behörighetsregel som föreskrivs i artikel 24 i konventionen av den 27 september 1968 med mindre återbetalning till svaranden av det beviljade beloppet säkerställs för det fall sökandens talan i sak ogillas, och den åtgärd som begärs endast avser viss bestämd egendom som tillhör svaranden och som befinner sig eller torde finnas inom det territoriella behörighetsområdet för den domstol vid vilken ansökan har ingivits.

Rodríguez Iglesias

Kapteyn

Puissochet

Hirsch

Jann

Mancini

Moitinho de Almeida

Gulmann

Murray

Edward

Ragnemalm

Sevón

Wathelet

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 27 april 1999.

R. Grass

G. C. Rodríguez Iglesias

Justitiesekreterare

Ordförande